

paa Norge, uden at det nogenstunde er blevet paastaaet, at der ved „Boreas Kasse“ skulde forstaaes den danske Statskasse, og at denne skulde vedblive at betale til de Institutioner, som tidligere, da Kongedserne vare blevne solgte, vare gaaede over til at underholdes af Statskassen. Det er ganske vist, at medens Statskassen nu er fælles baade for Danmark og Island, saa bliver fra det Dødt, da der er Tale om en Udsøndring i to Kasser, „Boreas Kasse“ til den danske-Islandsk Kasse, og de den paahyldende islandsk Forpligtelser følge med Island. Der er med andre Ord kun skeet det, der er skeet i hele den vidt Verden, og hvoraf f. Ex. den franske Revolution levede i en Række af de allervanflektigste Aar, da dens hele Finanttsbestyrelse netop bestod i at faae de inddragne Godser solgte, og noget Eignende gaaer nu med den største Afsættelse i Italien ligesom det i Spanien er det, hvortil man sætter sit finanttsielle Haab. Naar der særlig er blevet lagt Vægt paa, at de islandsk Godser ere blevne solgte for grumme Lidt, og at de vare meget Mere værd, saa vil jeg blot bede de Herrer om at gjøre det lille Tankeexperiment, at Godserne vare blevne reentlid skænkede til Island, og jeg vil da spørge, om det vilde være rigtigt, at Danmark, som jo ikke kan gjøre Penge, men maa skaffe dem ved at udskrive dem hos danske Skatteydere, isaafald skulde betale Værdien af de islandsk Eiendomme, der vare blevne skænkede til Island. Hvis der skulde blive reist en virkelig Debat om dette Spørgsmaal, vilde jeg kunne anføre meget Mere derom, men jeg skal nu indskrænke mig til det Anførte, hvilket jeg har sagt til Sambittighedsberøttelse for de Herrer, for at de kunne see, at Udvalget har Ret i, at Danmark ikke skylder Island Penge. Danmark skylder Island Beløvet, og jaavel et Krav til vor egen Værd som Hensynet til Islands Vel medføre, at vi skulle vise det i Gjertingen, men det paastaaer jeg, at vi ogsaa gjøre ved, hvad det af Udvalget er foreslaaet. — Jeg bryder mig ikke en Smule, om der er mere eller mindre Consequents i, hvad den ærede Justitsminister tidligere i en ganske anden Stilling har udtalt om denne Sag, men jeg vil dog gjøre ham

opmærksom paa, at man ingenlunde var fremmed for den Tanke, at Island selv skulde faae sine egne Finantter under sin egen Bestyrelse, hvad der fremgaaer af Indstillingspunktet Nr. 1 i den daværende Commissions Betænkning, hvorom alle dens Medlemmer vare enige. De vare ganske vist kun enige om meget Lidt, men derom vare de enige, at den finanttsielle Opjørelse var foretagen med dette for De; derom kan der ikke være der ringeste Tvivl. — Jeg vil endnu bemærke, at Udvalget roligt skal vedkjende sig, at der her kun er Tale om et Skøn, og at dette Skøn ganske vist skal benytte alle de Data, der foreligge om Islands Status, men at Udvalget ikke kan fravige den Paastand, at der kun kan være Tale om at hjælpe Island ud over en Overgangstid. Naar nu denne er sat til en heel Menneskealder, og naar der ved Siden deraf er forbeholdt Fritagelse for Afgifter, der ellers i alle andre Lænde i Verden maa bæres af Undersaatterne, samt et Tilskud fra den ene Underfaat til den anden af et ikke ubetydeligt Beløb, hvilket skal bestaae indtil videre og altsaa rimeligtvis i meget lang Tid, saa gjentager jeg, at det er klart, at enten kan Island modtage dette, og saa kan det være selvstændigt, eller ogsaa kan det ikke modtage dette, men saa skal det heller ikke være selvstændigt. — Naar den ærede Justitsminister talte, som om vi maatte trygle Islænderne om at modtage denne Selvstændighed og betale dem for at modtage den, saa siger jeg: Det kan jeg slet ikke indsee, thi vi kunne dog til Syvende og Sidst godt komme ud af det med at bestyre Island. Den Dag, da det er givet, at Islænderne afvise ethvert Forlig, den Dag vil den Minister ikke gjøre sin Pligt, som ikke forelægger os et Lovforslag, der skal tilvejebringe, om ikke fuldstændig Balance, saa dog i alt Fald en klæffelig og anstændig Indtægt af Island, thi der er, som jeg alt for har anført, i Island saa godt som intet Spor af indirecte Afgifter, og dets directe Afgifter ere aldeles utrøt de samme, som de vare for flere hundrede Aar tilbage. Jeg kan altsaa paa ingen Maade lade mig kuse af den ærede Ministers Udtalelser om det Ansvar, som vi vilde paadrage os